

Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru

Katedra za medicinsko etiko in pravo

Nosilec: red. prof. dr. Matjaž Zwitter. Elektronska pošta: matjaz.zwitter@guest.arnes.si

Govorilne ure: četrtek po predavanju

Študijsko leto 2016/2017, letni semester

MEDICINSKA ETIKA IN PRAVO: ŠTUDENSKI SEMINARJI

Koordinatorja študentskih seminarjev:

Navodilo: skupina študentov pripravi Powerpoint predstavitev za približno 30 minut, temu pa bo sledila še razprava. Vprašanja in naloge, ki so navedene pri posameznih seminarjih, so okvir in usmeritev za vašo predstavitev, seveda pa je samo zaželeno, da odprete in osvetlite tudi druga vprašanja. Če se posamezni študenti v skupini ne strinjajo z enakimi zaključki, naj vsak predstavi in zagovarja svoje stališče – to je samo zaželeno.

Za nekatere seminarje najdete dodatno gradivo na spletni strani MF

Po koncu vsakega seminarja mi prosim predajte datoteko na ključku ali pa mi jo pošljite po elektronski pošti.

Opravljen seminar šteje kot del izpita.

KODEKS ZDRAVNIŠKE ETIKE

9.3.2017

V jeseni 2016 smo slovenski zdravniki sprejeli prenovljen Kodeks zdravniške etike, ki je nadomestil 20 let star Kodeks medicinske deontologije.

Primerjajte oba dokumenta in prikažite bistvene razlike.

Ko smo pripravljali in sprejemali novi kodeks, je bilo največ razprav in tudi nasprotovanja, ker smo pod določenimi pogoji zdravnikom »dovolili«, da uporabljajo tudi nepreverjene načine zdravljenja. Kaj torej zdravnik sme in česar ne sme, ko gre za dopolnilne in alternativne postopke diagnostike in zdravljenja?

Besedilo kodeksa lahko najdete na spletni strani Zdravniške zbornice ali v reviji Isis. Za stari Kodeks medicinske deontologije in za dodatno literaturo se oglasite pri meni

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

SMRT STARIH STARŠEV

16.3.2017

Zdravniki se ob hudi bolezni starejšega bolnika pogovorimo z otroci, ki so običajno odrasli. Ob tem pogosto spregledamo vnuke. Prav vnuki so lahko ob bolezni in ob smrti babice ali dedka najhuje prizadeti. Starši jim morda bolezen prikrivajo in zato je smrt še hujši udarec.

Je kdo med vami kaj podobnega sam doživel?

Kako naj otroku govorimo o bolezni in smrti?

Za živo izkušnjo se lahko obrnete na dve zdravnici:

Dr. Natalija Edelbaher, Oddelek za pljučne bolezni UKC Maribor, elektronska pošta natalija.edelbaher@gmail.com

Dr. Maja Ebert Moltara, Oddelek za akutno paliativno oskrbo, Onkološki inštitut Ljubljana, elektronska pošta mebert@onko-i.si

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

GINEKOLOŠKI »PREGLED« PRED VOZNIŠKIM IZPITOM

23.3.2017

Pred več kot 10 leti je bil dr. Marjan Radetič, zdravnik specialist medicine dela obtožen spolne zlorabe. Obtožili so ga, da je med pregledom za vozniški izpit še ne 18-letni kandidatki vtikal prste v spolovilo.

Po obravnavi na sodišču se je obramba sklicevala na to, da zdravnik lahko po svoji presoji celovito pregleda bolnika. Sodišče je temu sledilo in ga ni spoznalo za krivega, tudi zapisi iz spleta so bili zato umaknjeni. Nas pa zanima etični vidik te zadeve. Osredotočite se na vlogo zdravnika, kadar je v odnosu do bolnika in na vlogo zdravnika, kadar je pred njim kandidatka za vozniški izpit. Ali so v obeh primerih pooblastila zdravnika enaka?

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

HELIKOPTERSKO REŠEVANJE

6.4.2017

V urgentni medicini je čas zlato. Helikoptersko reševanje in prevozi so zato nujen del urgentne službe.

Kakšne so etične dileme pri helikopterskem reševanju? Kje so meje sprejemljivega tveganja (vremenske nepravilnosti, težko dostopen teren)? Triaža pri več sočasnih klicih?

Preberite članek prim dr. Iztoka Tomazina v reviji Isis: Tomazin I. Vietnam leta 1965? Ne... Isis, januar 2017, str 26-29. Povežite se z vodjo enote helikopterske nujne medicinske pomoči v Mariboru: Štefan Mally, dr. med, stefan.mally@siol.net

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

GUERRILLA SURGEON

13.4.2017

Novozelandski zdravnik dr. Lindsay Rogers opisuje, kako ga je med drugo svetovno vojno življenje prineslo med partizane na Hrvaškem in v Sloveniji.

Preberite knjigo (dobite jo pri meni) in jo v kratkem predstavite. Predstavite lahko tudi druga pričevanja o partizanskem zdravstvu (Bolnica Franja). Si lahko danes predstavljamo medicino in delo zdravnika v tako izjemnih pogojih?

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

OSAMLJENOST

20.4.2017

Na Švedskem vsak drugi odrasli živi sam in vsak četrti umre sam.

Osamljenost postaja problem tudi pri nas. Predvsem starejši in ovdoveli pogosto ostanejo sami. Kakšne so z medicinskega vidika posledice osamljenosti?

Pogovorite se z vsaj tremi družinskimi zdravniki, ki naj vam povedo za konkretne primere osamljenih, predvsem starejših ter povedo, kako se s temi problemi soočajo in kako jih rešujejo.

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

MENTALNO ZDRAVJE VODILNIH POLITIKOV

11.5.2017

Po izvolitvi Donalda Trumpa je postalo jasno, da njegova (blago rečeno) nenavadna stališča niso le del predvolilne retorike. Nekateri odkrito govorijo, da gre za nevarno nepredvidljivo osebnost, celo za duševnega bolnika. Zapisane so bile tudi primerjave z Adolfom Hitlerjem.

Kakšna je odgovornost zdravnikov, ko gre za javne razprave o duševnem zdravju vodilnega politika? Jih zavezuje enaka zdravniška molčečnost kot pri »navadnem« državljanu?

Preberite si blog, ki ga je napisal dr. Trish Greenhalgh (oglasite se, da vam ga pošljem).

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

EUGENIKA

18.5.2017

Nove možnosti oploditve z biomedicinsko pomočjo odpirajo poti za selekcijo zarodkov. Pri tem ne gre le za selekcijo in izločanje resnih dednih bolezni, ampak tudi izbiro otrokovih lastnosti: spol, fizičen izgled, psihične lastnosti...

Na kratko nam predstavite film Gattaca <https://123movies.ru/film/gattaca-13712/watching.html>

Bomo čez desetletje res dobivali otroke »po naročilu«? Katera etična vprašanja se odpirajo, kje je meja med etično sprejemljivim in nesprejemljivim?

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

OČETOVSTVO

25.5.2017

Dejan je star 27 let. Od otroštva se zdravi zaradi sladkorne bolezni. Zaradi končne odpovedi ledvic je kandidat za presaditev ledvice.

V postopku iskanja primerne dajalca so opravili analizo histokompatibilnosti pri starših in bližnjih sorodnikih. Zdravniki so ugotovili, da njegov oče ni biološki oče, očetov brat pa je idealen dajalec.

Ali naj družini povedo za rezultate glede očetovstva?

Stranska in nezaprošena informacija genetske analize družine je lahko tudi ugotovitev o neskladju domnevnega očetovstva. Etični problem: ženska nezvestoba je lažje dokazljiva od moške nezvestobe.

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

MARK LANGERVIJK

1.6.2017

Na Nizozemskem so opravili evtanazijo pri Marku Langervijku, 41-letnem kroničnem alkoholiku. Celotno zgodbo si poglejte na:

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-3980608/Dutch-euthanasia-law-used-kill-alcoholic-41-decided-death-way-escape-problems.html>

Še druga zgodba: evtanazijo so opravili pri dvajsetletni ženski, ki je hudo trpela zaradi psihičnih težav, ki jih je imela zaradi spolne zlorabe v ortoštvu

<http://www.cbsnews.com/news/netherlands-sex-abuse-victim-euthanasia-incurable-ptsd-assisted-suicide/>

Predstavite ta dva primera. Vaš komentar?

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

MOLIERE IN LIKI ZDRAVNIKOV

8.6.2017

Znameniti francoski dramatik Moliere je v svojih delih zdravnike prikazal na zelo zajedljiv način. Nekateri od teh opisov imajo veljavo tudi še danes.

Prikažite nekaj Molierovih portretov zdravnikov. *Zdravnik po sili*, *Don Juan* in *Namišljeni bolnik* so le tri izmed številnih njegovih del, ki kritično – satirično prikazujejo francoske zdravnike v 17. stoletju.

Oglasite se mi za dodatno pomoč. Prikažite nekaj značilnih besedil in jih komentirajte.

	ime in priimek	kontaktni podatki (elektronska pošta in/ali mobilni telefon)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		